

ด้าน

ที่ กค.๐๔๐๓/๔/๔๔/

๘๘๘๖
๑๓๓๖

ทศ 2
๑5. 904

๕ ๑๐๓๑
กรมศิลปากร ๒๕๑๒

กระทรวงการคลัง

เรื่อง ที่ดินราชพัสดุ ตำบลอุ้มทอง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาค่ากราบบังคมทูลของ รองเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และสำเนาพระบรมราชโองการของรัชกาลที่ ๖ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ จำนวน ๕๐ ชุด
๒. สำเนาระเบียบการปกครองและจัดระเบียบที่ดินสิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช ๒๔๔๕ จำนวน ๕๐ ชุด
๓. สำเนาหนังสือกรมขนารักษ์ถึงกรมศิลปากร ที่ กค.๐๔๐๓/๓๓๕๑ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๑ จำนวน ๕๐ ชุด
๔. สำเนาพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๔ จำนวน ๕๐ ชุด
๕. สำเนาหนังสือกรมศิลปากรถึงกรมขนารักษ์ ที่ ศข.๐๔๐๔/๔๐๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๑ จำนวน ๕๐ ชุด
๖. สำเนาหนังสือกรมสารบรรณคณะกรรมการฝ่ายบริหารที่ วร.๒๔๖๖/๒๔๔๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๔๔ จำนวน ๕๐ ชุด
๗. สำเนาพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ (เฉพาะที่เกี่ยวกับความหมายของโบราณสถาน คือ มาตรา ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒ และมาตรา ๒๔, ๒๕ ที่เกี่ยวกับกองทุนโบราณคดี) จำนวน ๕๐ ชุด
๘. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม คำนวณมาก ที่ สร.๐๔๐๒/๔๓๔๔ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๑ จำนวน ๕๐ ชุด

ด้วยกรมขนารักษ์รายงานพร้อมกันเสนอความเห็น

๑. ได้สำรวจพบว่า ที่ดินในท้องที่ตำบลอุ้มทอง อำเภออุ้มทอง ซึ่งเป็นเมือง-
อุ้มทองเก่า เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๔๗๖ ไร่ ๑ งาน ๑ วา กรมศิลปากร ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับ-
ที่ดินหลวง ใ้ราชการกรมศิลปากร บางส่วนยังมีสภาพเป็นโบราณสถาน บางส่วนเป็นสถานที่ราชการ
และบางส่วนซึ่งเป็นส่วนใหญ่ กรมศิลปากรนำไปจัดประโยชน์ให้ราษฎรเช่า ที่ดินเหล่านี้เป็น

ทรัพย์สินของแผ่นดินมีลักษณะเป็นที่ดินราชพัสดุ สมควรที่จะสำรวจงานสิ่งขึ้นทะเบียนราชพัสดุให้เป็นการถูกต้องตามพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๔๖๔ และตามระเบียบการปกครองและจัดประโยชน์ที่ดินสิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช ๒๔๔๕ (เอกสารหมายเลข ๑ และ ๒) จึงได้มีหนังสือถึงกรมศิลปากร (เอกสารหมายเลข ๓) ขอให้สำรวจรายการที่ดินสิ่งขึ้นทะเบียน พร้อมกับโอนการครอบครองและการจัดประโยชน์ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๕ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๕๐๖ (เอกสารหมายเลข ๔) ให้แก่กระทรวงการคลังต่อไป

๒. กรมศิลปากรได้มีหนังสือที่ ศธ.๐๔๐๔/๔๐๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๑ (เอกสารหมายเลข ๕) ซึ่งแจ้งว่า ที่ดินดังกล่าวมิใช่ที่ดินราชพัสดุ แต่เป็นที่ดินโบราณสถาน เก็บที่นี้เป็นป่าคงพงพืชมั่ว ๆ ไป สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคำรงราชานุภาพทรงดำริเห็นว่า เป็นเมืองโบราณมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์สมควรสงวนรักษาไว้ จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีช่วยดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุไว้ ครั้นราว พ.ศ. ๒๔๙๖ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้รายงานมายังราชบัณฑิตยสภา ขอให้ราษฎรเช่าที่ดินส่วนที่อยู่ห่างจากตัวโบราณสถาน เพื่อให้ทำสวนและปลูกห้องแถวเป็นตลาดค้าขาย ราชบัณฑิตยสภาได้อนุญาตไป จึงได้เริ่มมีราษฎรเช่า แต่ครั้งนั้น ต่อมาเมืองานของราชบัณฑิตยสภาตกมาเป็นหน้าที่ของกรมศิลปากรก็ได้ประกาศขึ้นทะเบียนเมืองเก่าอุทองไว้เป็นโบราณสถานสำหรับชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๘ และได้ให้ราษฎรเช่าสืบต่อมาจนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๔๙๖ คณะรัฐมนตรีมีมติไม่ให้กรมศิลปากรให้เช่าที่ดินโบราณสถาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรี กรมศิลปากรจึงระงับการให้เช่า แต่ระหว่างที่ระงับการให้เช่าอยู่นี้ได้มีราษฎรยื่นคำร้องขอเช่าที่ดินมากมาย และบางรายก็เช่าปลูกเกษตรสถานอยู่โดยมิได้รับอนุญาต กรมศิลปากรเห็นว่าควรช่วยเหลือราษฎรให้ได้เช่าที่ดินแห่งนี้เพื่อจะได้มีที่ทำมาหากินและเพื่อป้องกันมิให้ราษฎรบุกรุกเข้าไปอยู่อาศัยตามอำเภอใจ จึงได้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้กรมศิลปากรจัดให้ราษฎรเช่าที่ดินโบราณสถานเมืองอุทองได้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาสมมติเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๙๙ เห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไป (เอกสารหมายเลข ๖) สำหรับรายได้จากประโยชน์ของโบราณสถานแห่งนี้ กรมศิลปากรได้จัดให้มีกองทุนขึ้นเรียกว่า กองทุนโบราณคดีเพื่อใช้จ่ายในกิจการอันเป็นประโยชน์แก่โบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ (เอกสารหมายเลข ๗)

๓. กรมธนารักษ์ได้พิจารณาคำชี้แจงของกรมศิลปากรแล้วเห็นว่า

๓.๑ การที่กรมศิลปากรชี้แจงว่า ที่ดินดังกล่าวมิใช่ที่ดินราชพัสดุเป็นที่ดินโบราณสถาน น่าจะเป็นการเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะยังมีส่วนราชการต่าง ๆ เข้าใจอยู่เสมอว่า ที่ดินราชพัสดุ คือที่ดินสำหรับให้เช่าเท่านั้น แทนที่จะเข้าใจว่าที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของรัฐบาล เช่น ที่ดินซึ่งรัฐบาลปกครองใช้ราชการอยู่หรือสงวนไว้ใช้ราชการภายนอก หรือที่ดินที่รัฐบาลครอบครองใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ หรือเพื่อให้สาธารณะได้รับประโยชน์

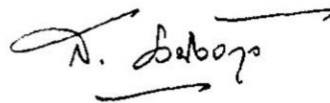
จากการที่รัฐบาลซึ่งเป็นผู้แทนของแผ่นดินเป็นผู้ให้ ทรัพย์สินของแผ่นดินชนิดที่ราษฎรไม่มีสิทธิอ้างอิง
เข้าใช้เช่นเดียวกับที่รัฐบาลใช้ประโยชน์ในสถานที่ราชการ ซึ่งก็ถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
แต่ราษฎรก็มีสิทธิเข้ามาใช้ รัฐบาลเท่านั้นที่ถือกรรมสิทธิ์และใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้
เมื่อที่ดินแปลงนี้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินลงในราชการกรมศิลปากร และมีลักษณะเป็นทรัพย์สิน
ของแผ่นดิน ก็เข้าลักษณะเป็นที่ดินราชพัสดุอันจะต้องสำรวจส่งขึ้นทะเบียนราชพัสดุทางกระทรวงการคลัง
ซึ่งดูแลรักษาทรัพย์สินของแผ่นดินในนามของรัฐบาล และเมื่อส่งขึ้นทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ส่วนใดที่
เป็นโบราณสถานก็ขอที่กรมศิลปากรจะขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานตามความในมาตรา ๘ แห่ง
พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๐๔ มาตราที่กล่าวนี้
กำหนดเพียงแต่ให้อำนาจแก่กรมศิลปากรที่จะประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานได้เท่านั้น มิได้
กำหนดว่ากรมศิลปากรมีอำนาจเป็นเจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์ด้วย ดังจะเห็นว่าในมาตรา ๘ แห่งกฎหมาย
ฉบับนี้ กำหนดให้ผู้นั้นเป็นเจ้าของโบราณสถานมีอำนาจขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานได้ มาตรา ๔
ถึง ๑๒ ก็ได้กำหนดอำนาจแก่กรมศิลปากรอย่างหนึ่ง และกำหนดหน้าที่ของผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์
ในที่ที่เป็นโบราณสถานไว้อีกอย่างหนึ่ง เป็นคนละส่วนต่างหากจากกันและกัน ดังนั้น เมื่อที่ดินนี้เป็น
ทรัพย์สินของแผ่นดิน ก็ควรเป็นของรัฐบาลเป็นราชพัสดุ ควรสำรวจส่งขึ้นทะเบียนราชพัสดุให้เป็น
การถูกต้องตามพระบรมราชโองการรัชกาลที่ ๖ และตามระเบียบการปกครองและจัดประโยชน์ที่ดิน
ซึ่งปลุกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช ๒๔๔๕ คือไป ถ้ากรมศิลปากรประสงค์จะให้ผู้ครอบครอง (ในที่นี้
คือ กระทรวงการคลัง) ดูแลหรือรักษารวมแบบอย่างใดก็ย่อมส่งได้ตามที่กฎหมายกำหนด

๓.๓ กรมศิลปากรอ้างว่าได้นำเงินรายได้จากการจัดประโยชน์สิ่งเข้าเป็น
กองทุนโบราณคดี เพื่อใช้จ่ายในกิจการอันเป็นประโยชน์แก่โบราณสถานหรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน กรมชนารักษ์ชี้แจงว่าเมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้แล้วเห็นว่า เงินที่เกิดจากการจัดประโยชน์ให้เจ้าทรัพย์สินของรัฐบาลเช่นนี้จะนำเข้ามาสมทบ
เงินกองทุนโบราณคดีไม่ได้ ให้นำเงินรายได้จากการนี้ส่งเข้าเป็นรายได้ของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๐๒ หรือพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๔๑ และยังที่ดินแปลงนี้ได้ออก
หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินแล้ว ก็สมควรอยู่ในการปกครองดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง
ในนามของรัฐบาล มิฉะนั้น หากมีปัญหากฎหมายในการให้เข้าเกิดขึ้นแล้ว กรมศิลปากรอาจถูกแย้งว่า
ไม่มีอำนาจจัดให้เข้าได้ตามกฎหมาย ส่วนที่จะเป็นรายได้ให้นำเข้าสมทบกองทุนโบราณคดีได้นั้น
กรมชนารักษ์เห็นว่า ส่วนหนึ่งควรจะเป็นเงินที่เก็บได้จากการเข้าชมโบราณสถานมากกว่า ทั้งนี้
เพราะถ้าหากสมมติว่าที่ดินใดเป็นของเอกชน และมีบางส่วนถูกประกาศเป็นโบราณสถาน ที่ดินส่วนที่เหลือ
เจ้าของย่อมนำไปให้เข้าเป็นรายได้ของเจ้าของที่ดินได้ กรมศิลปากรคงจะไปเก็บรายได้อันเป็นค่าเช่า
เช่นนี้ไม่ได้อยู่แล้ว

๓.๔ เนื่องจากเรื่องนี้คณะรัฐมนตรีได้เคยพิจารณาไปแล้วทั้งกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่าควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้กรมศิลปากรสำรวจที่ดินดังกล่าว รวมทั้งที่ดินแห่งอื่น ๆ ที่เป็นโบราณในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดินไปขึ้นทะเบียนราชพัสดุ พร้อมกับโอนการครอบครองและจัดประโยชน์ให้แก่กระทรวงการคลังให้เป็นการถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ส่วนใดที่เป็นโบราณสถาน และกรมศิลปากรจะควบคุมดูแลโดยตรง ก็ทำความตกลงกัน ส่วนใดที่ไม่มีโบราณสถานหรือที่อยู่ในบริเวณนั้น และควรให้เขาอยู่อาศัยหรือปลูกสถานที่ราชการ กรมศิลปากรมีอำนาจที่จะสั่งการให้กระทรวงการคลังดูแลรักษาได้ ตามความในพระราชบัญญัติโบราณสถาน ฯลฯ ทั้งนี้อาจกล่าวมาแล้ว ส่วนการจะปกครองดูแลโบราณสถานเพื่อประโยชน์ของโบราณสถานนั้น กรมชนารักษ์ จะได้ร่วมกันพิจารณาหารือระหว่างกรมศิลปากร สำนักผังเมือง และกรมชนารักษ์ ทั้งที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติมาแล้วในเรื่องคูเมืองกำแพงเมือง (เอกสารหมายเลข ๔)

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของกรมชนารักษ์ จึงเสนอมาเพื่อโปรดให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมชนารักษ์.